



## Oversigt over processen med udvikling af internationale oplevelsesfyrtårne 2007-2010

Dato 02-06-2010

Karin Nygaard Kristensen

Tel. +45 8728 5131

Karin.Kristensen@RU.RM.DK

1-33-76-95-07

Side 1

*Siden 2007 har vækstforum arbejdet målrettet med at vurdere og udvælge de internationale oplevelsesfyrtårne, der har størst potentiale, og som kan bidrage med at styrke Midtjyllands tiltrækningskraft. Der har været igangsat en udvælgelsesproces, hvor projekterne er vurderet og analyseret af eksterne eksperter, så det sikres, at de projekter med størst potentiale opnår risikovillig medfinansiering af Vækstforum.*

Et internationalt oplevelsesfyrtårn skal omsætte regionens viden, kreativitet og udviklingsdynamik inden for oplevelsesøkonomi og regionens styrkepositioner til nye kommercielle forretningsområder. Et oplevelsesfyrtårn skal have internationalt potentiale og bygge på et stærkt offentligt-privat samspil.

Udvikling af internationale oplevelsesfyrtårne indgår i Vækstforums handlingsplan 2007-2008.

Vækstforum behandlede grundlaget for det videre arbejde med udviklingen af internationale oplevelsesfyrtårne på mødet den 13. september 2007. Her blev det bemærket, at der skal anlægges en ambitiøs vinkel på udvælgelsen af projekterne. Medfinansieringen vil fx kunne anvendes til uddybende analyser i forhold til fase 2, etablering af sekretariat/organisation, udvikling af markedsføring og samarbejde mellem relevante aktører. Midlerne vil ikke kunne anvendes til fysisk blivende investeringer.

### Arbejdet med udvikling af internationale oplevelsesfyrtårne løber over fire faser:

**Fase 1:** Udvalgelse af konsortier (januar 2008)

**Fase 2:** Konsortier gennemfører analyser mv. (primus 2008 - 31. oktober 2008)

**Fase 3:** Afrapportering på fase 2 analyser og evt. ansøgning om fase 4 finansiering (31. oktober 2008/15. januar 2010)

**Fase 4:** Udvikling af oplevelsesfyrtårne (2009-2012)

Regionsrådet vedtog på sit møde den 20. februar 2008, efter indstilling fra Vækstforum, at bevilge i alt 9 mio. kr. til 11 konsortier til analyse og forprojekt med det formål at undersøge og kortlægge potentialerne for et internationalt oplevelsesfyrtårn. I alt 21 konsortier havde søgt om tilskud.

<b>Nr. Projekt</b>	<b>Sted</b>	<b>De regionale udviklingsmidler</b>
1. World of Crime (senere "Fængslet")	Horsens	1 mio. kr.
2. Multiarena Århus	Århus	1 mio. kr.
3. Indendørs forlystelsespark ved Tivoli Friheden	Århus	-
4. International vidensindsamling	Nimtofte	500.000 kr.
5. Midtjysk oplevelsesproduktion (senere "MMEx – Meaning Making Experiences")	Region Midtjylland	1 mio. kr.
6. Internationalt hestesportscenter	Horsens	-
7. Zoolution	Århus	-
8. Ski og wellnesscenter	Skæring v/ Århus	-
9. Vindenergi – et viden- og oplevelsescenter	Århus	500.000 kr.*
10. Hedens Colosseum	Herning	1 mio. kr.
11. Planet Randers	Randers	1 mio. kr.
12. LabLand	Århus	-
13. Danmarks Energi Museum	Tange	500.000 kr.*
14. "Kilden"	Brande	500.000 kr.
15. Herning Center of the Arts	Herning	-
16. Havets Hus	Grenaa	1 mio. kr.
17. Stjernen, et oplevelses eksperimentarium ved Ringkøbing Fjord (senere "Element.Z" og "KRAFT – Powered By Nature")	V/ Ringkøbing Fjord	1 mio. kr.
18. Music Town Denmark	Århus	-
19. Just Having Fun	Stauning v/ Skjern	-
20. Show Academy Herning	Herning	-
21. Sundhedseksperimentarium	Ebeltoft	-
<b>I alt</b>		<b>9 mio. kr.</b>

\* bevilges 1 mio. kr. i alt til projekterne 9 og 13 til at undersøge mulighederne for at etablere en samarbejdsplatform mellem de to projekter.

Konsortierne har afrapporteret dette arbejde den 31. oktober 2008. Region Midtjylland har fået udarbejdet en rapport (september 2009), som samler og videreformidler de store mængder af viden og erfaringer, som er genereret af arbejdet med de internationale oplevelsesfyrtårne i de første tre faser. Denne viden kan være relevant for turismeaktører, politikere og andre med interesse for turisme- og oplevelsesudviklingen.

Seks af konsortierne valgte samtidig med afrapporteringen at søge om støtte til den videre udvikling af projekterne. Det drejer sig om:

- Den erhvervsdrivende fond "Udviklings- og driftsfonden FÆNGSLET" søger støtte til videreudvikling af "Fængslet" (tidligere "World of Crime")
- Konsortiet bestående af Midtjyske Museers Udviklingsråd, CAVI - Center for Avanceret Visualisering og Interaktion, The Animation Workshop, TEKNE - netværk for digital kunst, Teater Katapult, Interface - ressourcer for gymnasier og museer, Kulturprinsen og Børnekulturens Udviklingscenter søger støtte til videreudvikling af "MMEx - Meaning Making Experiences" (tidligere "Midtjysk Oplevelsesproduktion")
- Konsortiet bestående af Herning Kommune og Messecenter Herning A/S søger støtte til "Hedens Colosseum"
- Den selvejende institution "Randers Regnskov" søger støtte til "Planet Randers"
- Konsortiet bestående af Aarhus Universitet, Kattegatcentret og Norddjurs Kommune søger støtte til "Havets Hus"
- Destination Ringkøbing Fjord (et samarbejde mellem Ringkøbing Fjord Handels- og TurismeCentret og Ringkøbing-Skjern Kommune) søger støtte til "Element.Z" (tidligere "Stjernen").

De seks ansøgninger er blevet vurderet af et uvildigt ekspertpanel (Peter Sand, direktør for VEGA; Mark Lorenzen, lektor ved Copenhagen Business School og Rolf Røtnes, seniorkonsulent hos Econ Pöyry i Norge), som i deres anbefaling til Vækstforum har taget udgangspunkt i tre sæt overordnede kriterier opstillet af Vækstforum forud for arbejdets påbegyndelse:

#### **Projektets nyhedsværdi:**

- Projektet skal sikre etablering af en nyskabende og original idé og koncept, der har en stor markedsrettet nyskabelse
- Der skal dokumenteres internationalt udsyn og inddragelse af de rette internationale aktører

#### **Projektets soliditet:**

- Der skal fremlægges et organisatorisk, finansielt og kompetencemæssigt bæredygtigt konsortium bag ansøgningen
- På baggrund af en detaljeret forretningsplan skal det kunne dokumenteres, at idéen og konceptet er økonomisk bæredygtigt og på sigt vil kunne få en realistisk driftsøkonomi. Det skal ske i form af konkrete analyser, herunder markedsanalyser. Centrale vurderinger skal udarbejdes/verificeres af uafhængige eksperter
- Der skal præsenteres en arbejdsplan og budget for projektomkostninger i perioden 2009-2011, herunder ekstern privat og offentlig medfinansiering
- Der skal dokumenteres, at der er indgået klare aftaler af bindende karakter organisatorisk og økonomisk med relevante konsortiepartner og samarbejdspartner

#### **Projektets videndeling:**

- For at sikre en bred regional og lokal opbakning til de regionale oplevelsesfyrtårne skal dokumenteres bred inddragelse af regionale og lokale parter, f.eks. kommuner og videninstitutioner
- Alle relevante lokale, regionale og nationale aktører skal være inddraget i projekter og deres rolle skal dokumenteres

Ud over at se på de ovenstående kriterier har ekspertpanelet også set på ansøgningens samlede indhold og dokumentation og afrapporteringen af fase 2.

### Vækstforums beslutning den 26. januar 2009

Vækstforum har på mødet den 26. januar 2009 behandlet ansøgningerne om videre udviklingsfinansiering i fase 4. Vækstforum besluttede at indstille "Havets Hus" til en støtte på i alt 13 mio. kr. (med en bemærkning om at man fandt, at der var tale om et regionalt og ikke et internationalt oplevelsesfyrtårn) og reservere 7,5 mio. kr. fra EU's Regionalfond til "Fængslet".

"MMEx – Meaning Making Experiences" blev indstillet til en bevilling på 250.000 kr. til videreførsel af projektet i et andet regi.

Vækstforum besluttede endvidere at indstille til Regionsrådet, at der bevilges 1 mio. kr. af de regionale midler til erhvervsudvikling til hvert af projekterne "Hedens Colosseum", "Planet Randers" og "Element.Z" til videre bearbejdning af projekterne og med henblik på en ny "fase 4-ansøgning". Vækstforum vurderede, at der her var tale om projekter med et internationalt potentiale.

De regionale udviklingsmidler blev bevilget på Regionsrådets møde den 25. februar 2009, mens midlerne til Havets Hus fra EU's Regionalfond blev indstillet til bevilling hos Erhvervs- og Byggestyrelsen på Vækstforums møde den 31. august 2009.

### Bevilget og reserveret støtte den 26. januar 2009:

Nr.	Projekt	EU's Regionalfond	De regionale udviklingsmidler
1.	Fængslet (tidligere "World of Crime")	7.500.000 kr. *	-
5.	Midtjysk oplevelsesproduktion (senere "MMEx – Meaning Making Experiences")	-	250.000 kr.
10.	Hedens Colosseum	-	1.000.000 kr.
11.	Planet Randers	-	1.000.000 kr.
16.	Havets Hus	9.762.000 kr.	3.238.000 kr.
17.	Element.Z (tidligere "Stjernen, et oplevelses eksperimentarium ved Ringkøbing Fjord")	-	1.000.000 kr.
	<b>I alt</b>	<b>17.262.000 kr.</b>	<b>6.488.000 kr.</b>

\*reserveret ved EU's Regionalfond

"Hedens Colosseum", "Planet Randers" og "KRAFT – Powered By Nature" (tidligere "Element.Z") har afrapporteret udviklingsarbejdet i januar 2010 og samtidig sendt en ny ansøgning om videre udviklingsfinansiering, som Vækstforum behandlede på mødet den 3. marts 2010. Her indstillede Vækstforum, at henholdsvis "Planet Randers" og "KRAFT – Powered By Nature" skulle have en støtte på 10 mio. kr. hver, hvilket Regionsrådet bevilgede på mødet den 21. april 2010.

Vækstforum besluttede samtidig, at man ville behandle en ny ansøgning fra konsortiet bag "Hedens Colosseum" på sit møde den 23. juni 2010, hvor en række krav i givet fald skulle imødekommes. Konsortiet har sendt et uddybende materiale, som supplerer ansøgningen fra januar 2010.

### Bevilget støtte den 3. marts 2010:

<b>Projekt</b>	<b>De regionale udviklingsmidler</b>
Planet Randers	10.000.000 kr.
KRAFT – Powered By Nature	10.000.000 kr.
<b>I alt</b>	<b>20.000.000 kr.</b>

Siden begyndelsen af arbejdet med udviklingen af internationale oplevelsesfyrtårne i Region Midtjylland er der således **bevilget i alt 52.750.000 kr.** til projekterne.